

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR XIII

SARAJEVO, 30.06.2025.

BROJ/NUMBER 2

EKONOMSKE STATISTIKE

ECONOMIC STATISTICS

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, RASHODNI PRISTUP, TROMJESEČNI PODACI

GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, QUARTERLY DATA

Agencija za statistiku BiH u ovom priopćenju objavljuje rezultate obračuna bruto domaćeg proizvoda (BDP) za prvo tromjeseče 2025. godine. Serija se publicira u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine i lančano povezanim vrijednostima, sa 2021. godinom kao referentnom godinom.

Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu u prvom tromjesečju 2024. u odnosu na isto tromjeseče prethodne godine zabilježio je rast od 1,7%.

Sezonski podešena serija podataka u odnosu na **prethodno razdoblje** pokazuje pozitivnu stopu promjene BDP u prvom tromjesečju 2025. godine od 0,6% u odnosu na **prethodno tromjeseče**.

Promatrano prema kategorijama BDP-a prema rashodnom pristupu u prvom tromjesečju 2025. godine u odnosu na isto tromjeseče prethodne godine, realni rast zabilježen je kod svih kategorija: potrošnja kućanstava od 1,7%, potrošnje vlade 1,6%, bruto investicije 5,5%, izvoz roba i usluga 0,4% i uvoz roba i usluga 1,6%.

In the First Release, Agency for statistics of BiH publishes the results of the gross domestic product (GDP) for the first quarter of 2025. The series have been published at current, prices of the previous year and chain linked values, with the year 2021 as the reference year.

Gross Domestic Product according to the expenditure approach in the first quarter of 2025 compared to the same quarter of the previous year recorded real growth of 1,7%.

According to seasonally adjusted data, GDP increased by 0,6% in the first quarter of 2025, as compared to the previous quarter.

Observed by categories of GDP by expenditure approach, in the first quarter of 2025 compared to the same quarter of the previous year, real increase was recorded in all categories: Household final consumption expenditure 1,7%, General government consumption expenditure 1,6 %, Gross capital formation 5,5%, Export of goods and services 0,4% and Import of goods and services 1,6%.

Obračun je urađen na temelju raspoloživih službenih indikatora Agencije za statistiku BiH.
The calculations are made on the basis of available official indicator of the Agency for Statistics of BiH.

	2021				2022				2023				2024**				2025**	%
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
Nedesezonirani podaci Q/Q-4	-8,1	14,8	10,9	13,1	4,6	4,8	2,7	3,0	2,7	2,9	3,0	-1,0	2,5	2,3	2,6	2,5	1,7	<i>Non-seasonally adjusted Q/Q-4</i>
Desezonirani podaci Q/Q-1	5,2	5,9	1,3	0,5	0,3	1,1	0,5	1,0	0,2	0,5	0,4	0,1	1,0	0,5	0,6	0,6	0,6	<i>Seasonally adjusted Q/Q-1</i>
Finalni trend Q/Q-1	0,8	0,7	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	<i>Final trend Q/Q-1</i>

Izvori i metode prikupljanja podataka

Tromjesečne procjene BDP-a prema rashodnom pristupu su, najvećim dijelom, utemeljene na istim izvorima i metodama koje se koriste za procjene BDP-a na godišnjoj razini. Za one kategorije, gdje godišnji izvori podataka nisu raspoloživi na tromjesečnoj razini, korišteni su rezultati raspoloživih mjesecnih i tromjesečnih statističkih istraživanja, kao što su HBS, statistika poljoprivrede, prerađivačke industrije, građevinarstva, trgovine, hotela i restorana, transporta i komunikacija, zaposlenosti i zarada, statistike cijena, porezne evidencije kao i drugi izvori.

Važno je istaći da, zbog nepostojanja kvalitetnih izvora podataka za tromjesečne procjene kretanja zaliha, koje mogu imati veliki utjecaj na tromjesečna kretanja BDP-a procjenjenog prema rashodnom pristupu, do sada nije bilo moguće izvesti ni tromjesečne procjene ukupnog BDP-a, koje bi bile konzistentne sa godišnjim procjenama, već samo pojedinačne kategorije. U razdoblju od 2013. do sada uložen je veliki napor i trud da se to uspije prevazići. U ovom priopćenju, kalkulacija vrijednosti tromjesečnih procjena zaliha utemeljena je na metodi robnih tokova.

Obuhvat

Izračun obuhvaća sve aktivnosti sljedeći rashodni koncept prema Sustavu Nacionalnih Računa 2008 (SNA 2008) i Europskom Sustavu Računa 2010 (ESA 2010).

Predstavljanje podataka

Osnovni agregati i kategorije su u pogledu koncepta i terminologije, harmonizirani sa SNA 2008 i ESA 2010.

Definicije i pojašnjenja

Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu definira se kao ukupna domaća krajnja potrošnja korigirana vanjskim bilancem roba i usluga sa ostatom svijeta. Osnovne komponente BDP-a po rashodnom pristupu:

- Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava,
- Izdaci za krajnju potrošnju neprofitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima,
- Izdaci za krajnju potrošnju vlade,
- Bruto investicije,
- Izvoz i uvoz roba i usluga.

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava sastoje se od izdataka rezidentnih kućanstava na potrošnju robe i usluga za izravno zadovoljenje ljudskih potreba i želja.

Izdaci za krajnju potrošnju neprofitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima se sastoje od roba i usluga koje neprofitne institucije pružaju kućanstvima bez naknade ili u cijenama koje nisu ekonomski značajne.

Source and methods of data collection

The quarterly estimates of GDP by expenditure, to a large extent, are based on the same sources and methods used in annual estimates. For those categories where the annual data sources are not available at the quarterly level, we have used the results of available monthly and quarterly statistical surveys, such as the HBS, statistics of agriculture, manufacturing, construction, trade, hotels and restaurants, transport and communications, employment and wages, price statistics, tax records and other sources

It is important to point out that quality data sources for quarterly estimates on changes in inventories, which might have a huge impact on the quarterly movements of GDP by the expenditure approach estimates, have not been available, till now. It was impossible to calculate GDP by expenditure, only by the categories. In the period from 2013 to now we have invested a lot of effort and hard work to be able to overcome it. In this press release, the calculation has been based on the commodity flow method for estimating changes in inventories.

Coverage

The calculation covers all activities following the concept of expenditure by the 2008 System of National Accounts (SNA 2008) and the 2010 European System of Accounts (ESA 2010).

Data presentation

The main aggregates and categories are, as in regards of the concept and terminology, harmonised with SNA 2008 and ESA 2010.

Definitions and explanations

Gross domestic product (GDP) by expenditure approach is defined as total domestic final consumption corrected by external trade balance with the rest of the world. The main components of GDP by expenditure are:

- Household final consumption expenditure,
- Final consumption of non-profit institutions serving households,
- Final consumption of general government,
- Gross capital formation,
- Export and import of goods and services.

Household final consumption expenditure consists of expenditure incurred by resident households on consumption goods and services for the direct satisfaction of human needs and wants.

Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households consists of goods and services which non-profit institutions provide to households free or at prices that are not economically significant.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade obuhvaćaju dvije kategorije izdataka: Izdatke za individualnu potrošnju i Izdatke za kolektivnu potrošnju. Izdaci za individualnu potrošnju vlade sastoje se od isplata za netržišne usluge vlade (obrazovanje, zdravlje, socijalnu skrb, kulturu, sport i td.) i izdataka za tržišne proizvode i usluge (lijekove, ortopedска помагала, usluge lječilišta i td.) izravno dostavljenih kućanstvima kao socijalni transfer u naturi. Izdaci za kolektivnu potrošnju vlade uglavnom se sastoje od izdataka za administrativne, obrambene, ekonomski, razvojno-istraživačke i druge netržišne usluge vlade.

Bruto investicije se sastoje od bruto investicija u stalna sredstva, promjena na zalihamu i neto stjecanje dragocjenosti. Bruto investicije u stalna sredstva sastoje se od investicija u nova stalna sredstva, troškova transakcija za postojeća stalna sredstva i nabave proizvedene aktive. Promjene zaliha odnose se na zalihe proizvodnje u tijeku, zalihe gotovih proizvoda, zalihe trgovačke robe i zalihe sirovina i materijala.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga temelje se na bilanci plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine. Vrijednost izvezene robe obračunava se po paritetu fob, a vrijednost uvezene robe po paritetu cif.

Sezonsko podešavanje podataka

Sezonski podešene vrijednosti su vrijednosti u kojima je uklonjen utjecaj sezone i kalendara. Zbir tromjesečnih, sezonski podešenih podataka u godini nije jednak zbiru podataka koji nisu vremenski podešeni.

Metodološka pojašnjena

Osnovna karakteristika tromjesečnih nacionalnih računa je da se primjenjuju isti principi, definicije i strukture kao i kod godišnjih računa.

Tromjesečne procjene izdataka kućanstava za finalnu potrošnju sastoje se od izdataka rezidentnih kućanstava na finalnu potrošnju roba i usluga za zadovoljenje njihovih potreba. Tromjesečne procjene na konačnu potrošnju industrijskih proizvoda utemeljene su na metodi robnih tijekova, kao i kod godišnjih procjena, dok se procjene izdataka za finalnu potrošnju usluga uglavnom oslanjaju na indikatore, odnosno raspoloživa mjeseca i tromjesečna istraživanja.

Tromjesečne procjene izdataka vlade na finalnu potrošnju zasnovane su na relevantnim indikatorima preuzetim iz tromjesečnog obračuna BDP-a prema proizvodnom pristupu.

Za procjenu bruto investicija u građevinske objekte, na tromjesečnoj osnovi, korišteni su tromjesečni indikatori promjena u građevinskoj djelatnosti, dok je za procjene ulaganja u strojeve i opremu korištena metoda toka roba, isto kao i u godišnjem istraživanju.

Final consumption of general government includes two categories of expenditure: Individual government consumption expenditure and Collective government consumption expenditure. Individual government consumption expenditure comprises payment for non-market government services (education, health, social care, culture, sport, etc.) and market goods and services (pharmaceutical and therapeutic products, health resort services) supplied directly to households as social transfer in kind. Collective government consumption expenditure consists of expenditure on administrative, defence, economic, R&D and other non-market government services.

Gross capital formation is composed of gross fixed capital formation, changes in stocks and acquisition less disposals of valuables. Gross fixed capital formation consists of investments into new fixed capital formation, costs of transactions of existing fixed assets and additions to the value of non-produced assets. Changes in stocks refer to changes of work-in-progress, changes of finished goods, changes of goods in stores and of raw material.

Import and export of goods and services are based on the balance of payments data taken over from Central bank of Bosnia and Herzegovina. The export value of goods is calculated by fob, while import value of goods is calculated by cif.

Seasonally and working days adjusted data

The seasonally and working days adjusted values are the value from which the seasonality and the calendar effects have been removed. Sum of quarterly seasonally adjusted data in a year is not equal to the sum of non-seasonally adjusted data.

Methodological explanations

The quarterly national accounts adopt the same principles, definitions, and structure of the annual accounts.

The quarterly estimates of expenditures of households for final consumption consists of expenditure incurred by resident households on consumption of goods and services for the direct satisfaction on human needs. Quarterly estimates of the final consumption of manufactured products are based on the commodity flow method, as in the annual estimate. Quarterly estimates of expenditure for final consumption of services mostly rely on indicators, which are available in monthly and quarterly surveys.

Quarterly estimates of general government consumption expenditures are consistent with the respective estimates of output within the framework of quarterly GDP estimates by production.

Indicators on quarterly changes in the construction industry have been used for estimates of gross fixed capital formation, on a quarterly basis. For machinery and equipment used commodity flow method, as in the annual estimate.

Za procjenu kretanja ukupnog uvoza i izvoza roba i robnih tokova, kao i kod godišnjih procjena usluga korišteni su podaci raspoloživi u statistici platne bilance, koji priprema i objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

Važna osobina tromjesečnih nacionalnih računa je njihova konzistentnost sa godišnjim računima, što znači da je suma četiri tromjesečja, za bilo koju pojedinačnu godinu, jednaka odgovarajućoj godišnjoj procjeni. Ova jednakost se postiže primjenom posebne statističke procedure nazvane „benchmarking“. U kompilaciji tromjesečnog BDP-a BiH, za „benchmark“ proceduru korišten je Denton metod, čija osnovna karakteristika je da zadržava, koliko je to moguće, kretanje indikatora unutar godine, ali uz ograničenje, da zbir sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima (benchmark podaci).

Serijs tromjesečnih procjena BDP-a, u priloženim tablicama, prikazane su u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine, te u lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2021. Kako bi se dobila dugoročna serija, procjene mjera obujma u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim razdobljem, čime se omogućava usporedbu između bilo kojih odabranih razdoblja. Odabранo referentno razdoblje za BiH je 2021.

U priloženim tablicama su prikazane i tromjesečne stope obujma između tekućeg i prethodnog tromjesečja, te između tekućeg tromjesečja i istog tromjesečja prethodne godine. Važno je napomenuti da ove stope rasta predstavljaju različite dimenzije mjera rasta, prva predstavlja tromjesečnu stopu rasta, dok druga predstavlja godišnju stopu rasta (mjere promjene između dva tromjesečja koji su udaljeni jednu godinu).

Tablice, uključujući sezonski podešene serije u cijenama 2021. i tromjesečne stope rasta u odnosu na prethodno tromjeseče. Sezonski podešene serije, iz originalnih podataka, uklanjuju tromjesečne sezonske fluktuacije i utjecaj kalendara (u obzir je uzet samo utjecaj radnih dana).

Serijs su sezonski podešene korištenjem JDemetra + softvera i TRAMO-SEATS metode. Korištena je izravna metoda (svaka serija je sezonski podešena, izravno).

Slijedi tabelarni pregled tromjesečnog BDP-a prema rashodnom pristupu:

Data for the movement of the total imports and exports of goods and services estimates are obtained from the quarterly balance of payment estimates compiled by the Central bank of Bosnia and Herzegovina.

An important property of the quarterly national accounts is their consistency with the annual accounts, that is, the sum of the four quarters for any given year is equal to the corresponding annual estimate. This identity is obtained by mean of a statistical procedure called „benchmarking“. The Denton benchmarking method has been used in the compilation of the quarterly GDP of the BiH, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data (the benchmark).

Quarterly GDP data series are presented in the attached tables at current prices, prices of the previous year and as chain-linked values at prices of 2021. In order to obtain long-term series, estimates of volume measures at prices of previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period, thus allowing the comparison between any chosen different periods. The selected fixed reference period in BiH is 2021..

The attached tables also present quarterly volume growth rates from quarter to previous quarter and from quarter to the same quarter of previous year. It should be noted that these growth rates represent different dimensions of growth measures, as the first is a quarterly growth rate and the second is actually an annual growth rate (measure the changes between two quarters that are one year apart).

The tables include also seasonally adjusted data at prices of 2021 and the respective quarter to previous quarter growth rates. The seasonally adjusted series remove from the original data the quarterly seasonal fluctuations and the calendar effects (only the effect of working days has been considered).

The series have been seasonally adjusted by means of the JDemetra + software using the TRAMO-SEATS method. The direct method was used (each series was seasonally adjusted, directly).

The following is a tabular overview of quarterly GDP according to the expenditure approach:

3.2

TROMJESЕЧНИ BRUTO DOMАСИ PROIZVOD, SEZ. PODEШENE LANČANO POVEZANE VRIJ. U CIJENAMA 2021.

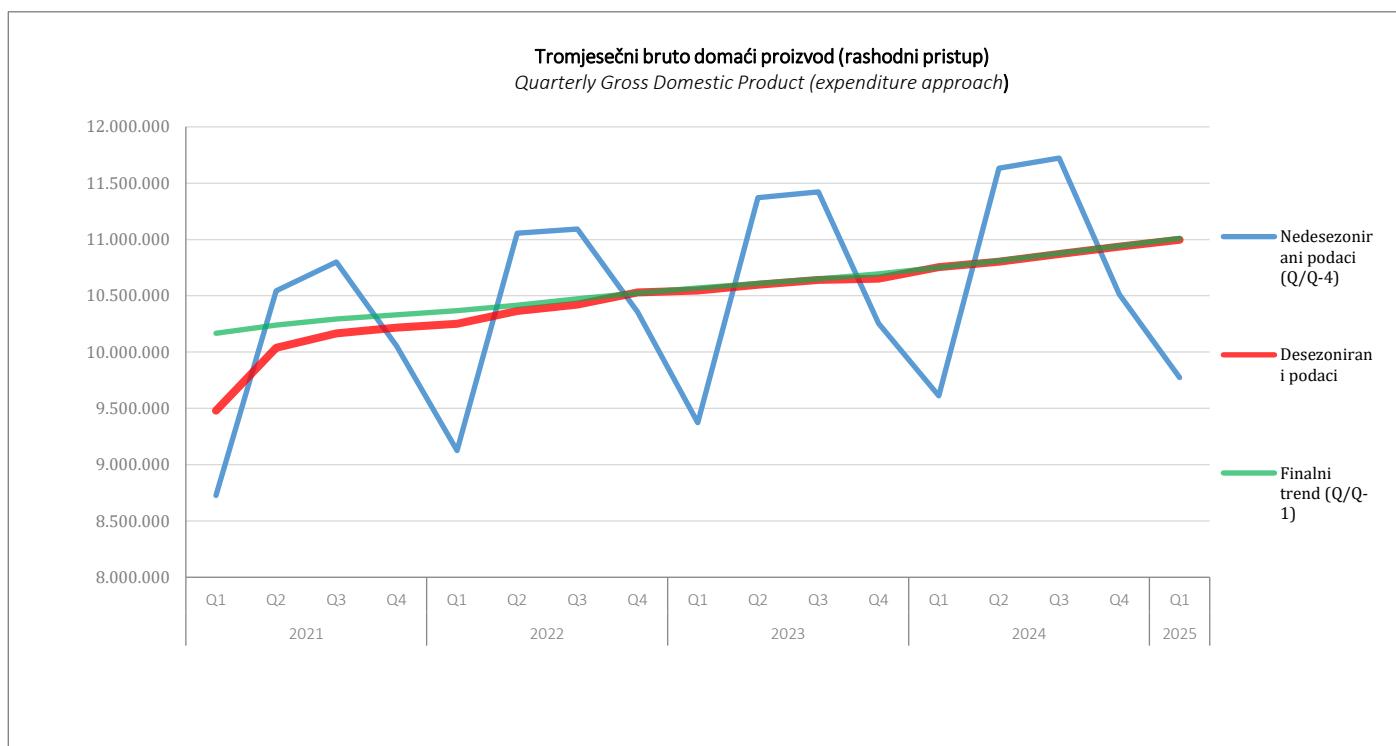
(Stope realnog rasta Q/Q-1)

QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, SEASONALLY ADJUSTED DATA, CHAIN LINKED AT PRICES 2021 (Real growth rate Q/Q-1)

GODINA YEAR		Konačna potrošnja Final consumption expenditure	Kućanstva Households*	Država Government	Bruto investicije Gross capital formation	Izvoz roba i usluga Exports of goods and services	Uvoz roba i usluga Imports of goods and services	BRUTO DOMАСI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT	GODIA YEAR	
2021	q1	3,1	2,3	1,2	9,1	7,6	5,5	5,2	q1	2021
	q2	1,6	0,8	0,5	9,5	6,8	5,5	5,9	q2	
	q3	-2,5	-0,2	0,3	5,4	4,3	2,0	1,3	q3	
	q4	2,0	2,0	0,3	0,9	3,3	1,8	0,5	q4	
2022	q1	1,6	-1,0	0,0	-1,8	3,7	2,6	0,3	q1	2022
	q2	1,5	1,8	0,2	2,0	0,2	-1,3	1,1	q2	
	q3	-4,0	-1,2	0,2	-0,8	2,0	1,1	0,5	q3	
	q4	1,9	1,8	2,5	2,8	-0,5	0,8	1,0	q4	
2023	q1	2,2	-0,7	-1,1	-1,7	0,8	-1,0	0,2	q1	2023
	q2	2,0	0,8	0,9	2,3	-3,2	-1,4	0,5	q2	
	q3	-3,3	0,4	0,8	2,2	-1,5	0,1	0,4	q3	
	q4	-1,6	-0,4	0,6	2,3	-1,3	-0,7	0,1	q4	
2024**	q1	5,8	1,6	0,4	5,5	-1,8	3,1	1,0	q1	2024**
	q2	1,3	-0,6	0,5	1,4	1,6	0,3	0,5	q2	
	q3	-3,0	1,5	0,6	1,1	0,1	-0,2	0,6	q3	
	q4	-1,9	-0,6	0,3	0,4	0,3	0,8	0,6	q4	
2025**	q1	5,5	1,2	0,1	0,0	-0,1	0,6	0,6	q1	2025**

* Uključen NPUSD/Included NIPISH

** Procjena/Estim
ate

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Ivana Tavra Čolo, pomoćnica ravnateljice za ekonomske statistike
Ivana Tavra Čolo, Assistant Director of Economic Statistics

Vesna Ćužić ravnateljica
Vesna Ćužić, Acting Director

Priopćenje priredili: Aida Mehić
Prepared by: Aida Mehić

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.